

Intern ongewenst gedrag in de sector beveiliging en opsporing

Aanleiding en doel

De Nederlandse Arbeidsinspectie (hierna: Arbeidsinspectie) werkt in haar actieve programmering risicogestuurd. Niet alle risico's vragen om dezelfde reactie van de Arbeidsinspectie en daarom vindt prioritering plaats door ze ten opzichte van elkaar te wegen. In het Meerjarenplan 2023-2026 van de Arbeidsinspectie is ongewenst gedrag als één van de prioritaire risico's opgenomen (de risico's waar de Arbeidsinspectie voorrang aan geeft).¹ Het programma Psychosociale Arbeidsbelasting en Fysieke Belasting (PSA-FB) is onder meer gericht op dit prioritaire risico. Met dit programma wil de Inspectie ongewenste gevolgen van ongewenst gedrag voor werknemers verminderen. Ook wil de Inspectie met dit programma bijdragen aan de beperking van de maatschappelijke kosten van ongewenst gedrag.

Om te kijken in welke sectoren en beroepsgroepen de grootste risico's liggen, worden analyses uitgevoerd. Een belangrijke databron voor de Arbeidsinspectie is de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA). Uit een eerdere analyse van NEA-data blijkt dat zowel *intern ongewenst gedrag* als *extern ongewenst gedrag* relatief veel voorkomt in de sector beveiliging en opsporing.

Aanleiding voor deze factsheet is de behoefte aan verdiepend inzicht in de verschillende vormen van ongewenst gedrag en fluctuaties in ongewenst gedrag in de afgelopen jaren. De focus ligt op *intern ongewenst gedrag*, maar we kijken ook naar *extern ongewenst gedrag*. Deze factsheet bevat de resultaten van deze analyse.² De factsheet is beschrijvend van aard en biedt dus geen verklaringen.

De resultaten in deze factsheet dienen als onderbouwing voor de keuze van interventies in de sector beveiliging en opsporing, en voor gesprekken met stakeholders zoals brancheorganisaties.

De Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden

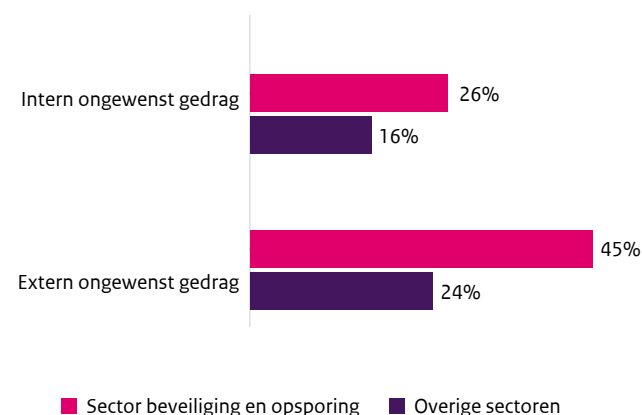
De Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) wordt uitgevoerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en de Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO) in samenwerking met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Jaarlijks worden ongeveer 60.000 werknemers bevestigd over arbeidsomstandigheden, arbeidsongevallen, de inhoud van hun werk en hun arbeidsvoorwaarden.

De NEA is een representatief onderzoek onder alle werknemers die werkzaam zijn in Nederland en ingeschreven staan in de Basisregistratie Personen (BRP). Jongeren, mensen met een lage opleiding en (arbeids)migranten vullen de NEA-enquête minder vaak in dan andere groepen. De wegingsmethode van de NEA corrigeert deels voor deze ondervertegenwoordiging, maar niet volledig. Het is belangrijk om daarmee rekening te houden bij de interpretatie van de resultaten.³

Resultaten

Uit de analyses op de NEA-gegevens die verzameld zijn in de periode 2016 tot en met 2021 blijkt dat in de sector beveiliging en opsporing significant meer werknemers aangeven *intern ongewenst gedrag* te ervaren dan in de overige sectoren.⁴ Het percentage werknemers dat een enkele keer tot vaak met *intern ongewenst gedrag* te maken heeft gehad is gemiddeld 26 procent, terwijl het gemiddelde in de overige sectoren 16 procent is. Het percentage werknemers dat een enkele keer tot vaak met *extern ongewenst gedrag* te maken heeft gehad is nog hoger, namelijk gemiddeld 45 procent terwijl het in de overige sectoren gemiddeld 24 procent is (zie figuur 1).

Figuur 1 – Percentage werknemers dat de afgelopen 12 maanden ten minste één keer intern ongewenst gedrag en extern ongewenst gedrag heeft ervaren in de periode 2016-2021.

³ Voor meer informatie over de NEA, zie [de pagina 'Onze onderzoeken' op tno.nl](#).

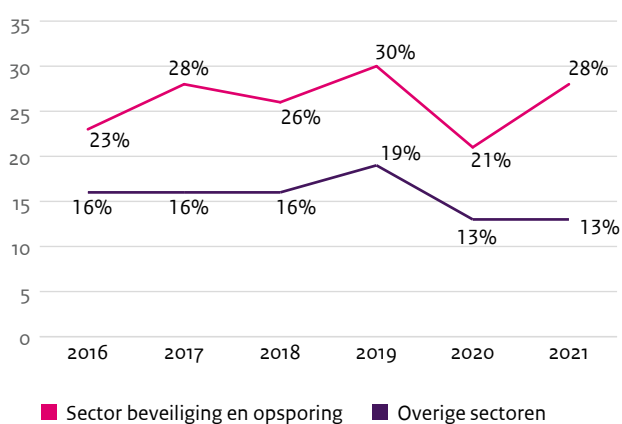
⁴ Voor deze analyse zijn de NEA-metingen van 2016 tot en met 2021 gecombineerd. Dit leidt tot een groter aantal respondenten uit de sector beveiliging en opsporing, waardoor het mogelijk is preciezere uitspraken te doen. In deze analyse was het niet mogelijk de jaren 2022 en 2023 mee te nemen, omdat de NEA vanaf 2022 intern en extern ongewenst gedrag op een andere wijze uitvraagt dan in de jaren daarvoor waardoor er sprake is van een trendbreuk.

¹ Nederlandse Arbeidsinspectie, Meerjarenplan 2023-2026 ([nlarbeidsinspectie.nl](#))

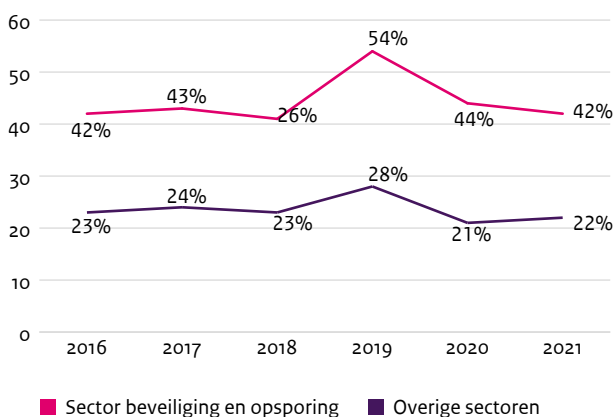
² De analyse is uitgevoerd met de procedure Complex Samples in SPSS en er is rekening gehouden met het steekproefontwerp van de NEA. De weegfactoren die CBS en TNO aan het NEA-bestand hebben toegevoegd heeft de Arbeidsinspectie bij deze analyse benut.

Om het beeld scherper te krijgen heeft de NLA ook gekeken hoe zich het percentage werknemers dat de afgelopen 12 maanden ten minste één keer *intern of extern ongewenst gedrag* heeft ervaren, zich verhoudt tot het percentage voor werknemers in andere sectoren. In figuur 2 en 3 is te zien dat dit percentage voor werknemers in de sector beveiliging in ieder jaar tussen 2016 en 2021 hoger is.⁵

Figuur 2 – Percentage werknemers dat ten minste één keer intern ongewenst gedrag heeft ervaren in de afgelopen 12 maanden tussen 2016 en 2021 in de sector beveiliging en opsporing.

Figuur 3 – Percentage werknemers dat ten minste één keer extern ongewenst gedrag heeft ervaren in de afgelopen 12 maanden tussen 2016 en 2021 in de sector beveiliging en opsporing.

Intern ongewenst gedrag heeft ook voor werkgevers negatieve gevolgen. Werknemers uit de sector beveiliging en opsporing die aangaven ten minste één keer met *intern ongewenst gedrag* te maken hebben gehad ervaren significant vaker burnoutklachten, hebben een hoger ziekteverzuim, voelen zich minder vaak bevlogen en verbonden met het bedrijf en zoeken vaker naar ander werk (zie figuur 4).

Figuur 4. Gevolgen van intern ongewenst gedrag in de sector beveiliging en opsporing in de jaren 2016-2021.

⁵ Ook in 2022 en 2023 is het percentage voor werknemers in de particuliere beveiliging hoger dan in overige sectoren. Het is echter niet mogelijk de jaren 2022 en 2023 mee te nemen vanwege de in de vorige voetnoot genoemde trendbreuk.

Colofon

Dit is een uitgave van de Nederlandse Arbeidsinspectie
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Augustus 2024